

SEZNAM UKREPOV, PREDVIDENIH S PROGRAMOM RAVNANJA Z ODPADKI IN PROGRAMOM PREPREČEVANJA ODPADKOV

PROGRAM RAVNANJA Z ODPADKI

Ukrep št. 1:	<p>Nadgradnja evidenc iz registra varstva okolja in informacijskega sistema o odpadkih (izdana potrdila in dovoljenja, poročanje o nastajanju, predelavi in odstranjevanju odpadkov): spremljanje, kontrola in analiza podatkov ter poročil zavezancev in nosilcev skupnega izpolnjevanja obveznosti.</p> <p>Nadaljevanje digitalizacije informacijskega sistema o odpadkih z namenom poenostavitve postopkov in administriranja v realnem času.</p>
Ukrep št. 2:	Sistemska ureditev izvajanja obveznih državnih in občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja s področja ravnanja z odpadki ter vzpostavitev nadzora nad izvajanjem le-teh.
Ukrep št. 3:	Dodatni ukrepi v občinah, kjer izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov izkazuje podpoprečne rezultate pri ločenem zbiranju komunalnih odpadkov. Izmenjava dobrih praks.
Ukrep št. 4:	Sistemska ureditev določanja sestave odpadne embalaže.
Ukrep št. 5:	Zagotovitev dodatnih zmogljivosti za doseg samozadostnosti za energetsko predelavo nereciklabilnih ostankov obdelanih komunalnih odpadkov v Sloveniji.
Ukrep št. 6:	Nadgradnja evidenc v skladu z zahtevami novih izvedbenih sklepov Komisije o določitvi pravil za izračun, preverjanje in sporočanje podatkov v skladu s predpisi EU.
Ukrep št. 7:	Uvedba plačila storitev javnih služb po sistemu »PAYT«.
Ukrep št. 8:	Zagotovitev, da občine izvedejo vpis javne infrastrukture (zbiralnice ločenih frakcij, zbirni centri, centri za ravnanje s komunalnimi odpadki in komunalna odlagališča) v katastre javne infrastrukture lokalnega pomena za ravnanje z odpadki.
Ukrep št. 9:	Ukinitev dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadkov, na podlagi katerih se zagotavljajo podatki za izvajanje sistema PRO ter spremljanje in nadzor izpolnjevanja obveznosti PRO.
Ukrep št. 10:	Priprava sanacijskih ukrepov za odpravo škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi na območju zaprtih rudniških prostorov na območju Mežiške doline.
Ukrep št. 11:	Sistemska ureditev uporabe gradbenih odpadkov (zemeljskih izkopov) z določitvijo meril in kriterijev za kakovost recikliranih gradbenih odpadkov glede na namen in način njihove uporabe (prenehanje statusa odpadka).
Ukrep št. 12:	Določitev meril za odlaganje zemeljskih izkopov in pogojev za odlagališča zemeljskih izkopov.
Ukrep št. 13:	Zagotovitev povratne povezave informacijskega sistema o izrabljenih vozilih z evidenco registriranih vozil.
Ukrep št. 14:	<p>Ureditev financiranja varnega odstranjevanja azbestnih odpadkov (strešne kritine, izolacijski materiali v stavbah, vodovodne cevi itd.) preko subvencij EKO Sklada RS.</p> <p>Stalno ozaveščanje prebivalcev glede varnega ravnanja z azbestnimi odpadki.</p> <p>Strogo sankcioniranje povzročiteljev zaradi nezakonitega ravnanja z azbestnimi odpadki.</p>
Ukrep št. 15:	<p>Izdelati popis naprav, v katerih nastajajo odpadki iz rudarjenja in katerih upravljavci morajo pridobiti dovoljenje za ravnanje z odpadki iz rudarjenja v skladu s pogoji iz Direktive 2006/21/ES o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti.</p> <p>Na podlagi popisa naprav, ki povzročajo odpadke iz rudarjenja, mora pristojni upravni organ zagotoviti, da se uskladijo izdana okoljevarstvena dovoljenja za ravnanje z rudarskimi odpadki v skladu z zahtevami Uredbe o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin.</p>

Ukrep št. 16:	<p>Uveljavitev standardov za revitalizacijo območja odlagališča (izkop odloženih odpadkov s ciljem odprave čezmernih vplivov na okolje, pridobivanja novega odlagalnega prostora, pridobivanje sekundarnih surovin, zemljin in predelava nenevarnih odpadkov v trdno gorivo).</p> <p>Ureditev upravnih postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za odstranitev odlagališča odpadkov (npr. zaradi ugotovljenih kršitev s ciljem preprečevanja negativnih vplivov odlagališča na okolje).</p> <p>Določitev kriterijev in pravil za posege v prostor na območjih odlagališč odpadkov.</p>
Ukrep št. 17:	Ukrepi podpore ozaveščanja in informiranja različnih ciljnih javnosti.
Ukrep št. 18:	Opredeliti obseg, pogostost in vrste dejavnosti skupnih sistemov za ravnanje z odpadno embalažo za obveščanje in ozaveščanje javnosti, zlasti končnih uporabnikov, o namenu in ciljnih zbiranja odpadne embalaže, pravilnem ravnanju z njo, možnostih njenega brezplačnega oddajanja, recikliranja in predelave, o opredelitvi enotnega načina poročanja o izvedenih akcijah in obveznosti poročanja o stroških ravnanja z odpadno embalažo.
Ukrep št. 19:	Nadzor izpolnjevanja bistvenih zahtev za embalažo in zahtev glede koncentracije težkih kovin v embalažnih materialih.
Ukrep št. 20:	<p>Nadgradnja evidence potencialno onesnaženih območij in širjenje njene uporabe</p> <p>Informacijska podpora upravljanju s podatki o onesnaženih območjih (uporaba aplikacij v okolju ArcGIS online z izdelavo urejevalnika za vnos podatkov in pregledovalnika podatkov o evidentiranih POO).</p>
Ukrep št. 21:	<p>Določitev preglednejšega razvrščanja zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku ter jasneje opredeliti možno uporabo zemeljskega izkopa glede na njegovo razvrstitev v posamezni razred kakovosti.</p> <p>Podrobnejši pregled postopkov, povezanih s pripravo in uporabo umetno pripravljene zemljine.</p>
Ukrep št. 20:	<p>Nadgradnja evidence potencialno onesnaženih območij in širjenje njene uporabe</p> <p>Informacijska podpora upravljanju s podatki o onesnaženih območjih (uporaba aplikacij v okolju ArcGIS online z izdelavo urejevalnika za vnos podatkov in pregledovalnika podatkov o evidentiranih POO).</p>
Ukrep št. 21:	<p>Določitev preglednejšega razvrščanja zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku ter jasneje opredeliti možno uporabo zemeljskega izkopa glede na njegovo razvrstitev v posamezni razred kakovosti.</p> <p>Podrobnejši pregled postopkov, povezanih s pripravo in uporabo umetno pripravljene zemljine.</p>
Ukrep št. 22:	Reševanje problematike nezakonitega odmetavanja odpadkov.
Ukrep št. 23:	<p>Na novo opredeliti sistem PRO in obveznosti posameznih akterjev, ki iz tega izhajajo, vključno z obveznostmi nosilcev skupnih sistemov ter določitvijo virov in namenov financiranja sistemov.</p> <p>Na novo urediti delovanje nosilcev skupnih sistemov tako glede zagotavljanja izpolnjevanja obveznosti PRO, finančnega poslovanja in njegove transparentnosti, poročanja pristojnim organom o tem in nadzora verodostojnosti njihovega izkazovanja.</p> <p>Na novo urediti pogoje za vzpostavitev nosilcev skupnih sistemov, urediti obseg njihovega poslovanja, lastniške povezave s podjetji, ki se ukvarjajo z zbiranjem in obdelavo odpadkov.</p> <p>Nov institucionalni okvir za izvajanje in spremljanje sistema PRO (IS-PRO z registrom proizvajalcev).</p>
Ukrep št. 24:	Izdelava gradiva za ozaveščanje prebivalstva o nevarnostih za zdravje in okolje, ki nastajajo pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo azbest, in z grelnimi napravami, ki vsebujejo azbest.
Ukrep št. 25:	Prijava vseh rekonstrukcij ali odstranitvev objektov in vzdrževalnih del na objektih, instalacijah in napravah, ki vsebujejo azbest.
Ukrep št. 26:	Zakonska ureditev področja sanacije v preteklosti onesnaženih območij.
Ukrep št. 27:	Nadaljevanje dejavnosti za varno odstranitev odpadkov, ki vsebujejo PCB in PCT.

Ukrep št. 28:	<p>Delna uskladitev predpisanih mejnih vrednosti za kompost, ki je namenjen uporabi v kmetijstvu, z mejnimi vrednostmi, določenimi v zakonodaji drugih držav EU, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabiti je treba mejne vrednosti za kompost za ekološko uporabo v skladu z Uredbo 834/2007/ES o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov; - na podlagi novih podatkov o oskrbljenosti tal z mikrohranili je na ravni EU podan predlog za povečanje mejnih vrednosti koncentracij cinka in bakra; te mejne vrednosti je treba uskladiti z mejnimi vrednostmi, uporabljenimi v predpisih drugih držav EU in Uredbo (EU) 2019/1009.
Ukrep št. 29:	Posodobitev IS-Odpadki s podatki o uporabi komposta in digestata kot gnojila na kmetijskih zemljiščih.
Ukrep št. 30:	Ureditev ravnanja z blatom čistilnih naprav.
Ukrep št. 31:	<p>Kriminaliteta na področju ravnanja z odpadki mora biti jasno določena kot nacionalna prednostna naloga.</p> <p>Izdelava nacionalne strategije preprečevanja okoljske kriminalitete.</p>
Ukrep št. 32:	Vzpostaviti dodatna merila za okolju prijazno uporabo digestata kot gnojila na kmetijskih zemljiščih.
Ukrep št. 33:	<p>Sofinanciranje stroškov smetenja občinam s strani proizvajalcev, ki dajejo na trg v RS nekatere plastične proizvode za enkratno uporabo – sistemska uvedba PRO za te proizvajalce.</p> <p>Izdelava metodologije za plačilo stroškov čiščenja smetenja.</p> <p>Sistemska ureditev obveznosti proizvajalcev za redno ozaveščanje o možnostih ravnanja z odpadki nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, ter o dobrih praksah na področju ustreznega ravnanja z odpadki v skladu s predpisom, ki ureja odpadke ter o negativnem vplivu smetenja in drugega neustreznega odstranjevanja odpadkov navedenih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, na okolje, zlasti morsko, ter o vplivu neustreznih načinov odstranjevanja odpadkov navedenih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na kanalizacijsko omrežje.</p>
Ukrep št. 34:	Prednostno določanje lokacij vnosa zemeljskega izkopa zunaj varovanih območij in naravnih vrednot.

PROGRAM PREPREČEVANJA ODPADKOV

Ukrep št. I.:	Preprečevanje odpadkov v gospodinjstvih: - informiranje in ozaveščanje prek različnih medijev.
Ukrep št. II.:	Preprečevanje odpadkov v gospodinjstvih – plastične vrečke: - evidentiranje potrošnje lahkih plastičnih vrečk in njihovo spremljanje.
Ukrep št. III.:	<p>Preprečevanje odpadkov – »odpadna hrana«:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Splošni ukrepi <ol style="list-style-type: none"> a) vzpostaviti izhodišča, mejnike in cilje vezane na aktivnosti/dejavnosti preprečevanja odpadne hrane; b) izboljšati načrtovanje ukrepov (spremljanje, vrednotenje in izmenjavo znanj glede ukrepov za preprečevanje odpadne hrane); c) vključiti zmanjšanje količin izgub hrane in količin odpadne hrane kot del okoljskih in podnebnih akcijskih načrtov ali strategij skladno z zahtevami okoljske ali podnebne zakonodaje; d) odpraviti in zapolniti vrzeli v podatkih: izboljšati razpoložljivost in kakovost podatkov o odpadni hrani ter z njimi povezani vplivi (socialni, ekonomski, okoljski); e) razširiti ukrepe za preprečevanje izgube hrane in preprečevanje odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano;

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Primarna pridelava <ol style="list-style-type: none"> a) organizirati (izvajati) izobraževanje o preprečevanju odpadne hrane; 3. Predelava in proizvodnja <ol style="list-style-type: none"> a) organizirati (izvajati) izobraževanje o preprečevanju odpadne hrane 4. Prodaja na drobno in distribucija hrane <ol style="list-style-type: none"> a) krepiti ozaveščenost potrošnikov o vprašanju odpadne hrane na sami lokaciji izvajanja prodaje na drobno (nadomestitev oglasnih sporočil s sporočili o preprečevanju odpadne hrane); b) izobraževanje na področju pravilnega shranjevanja hrane v izognitev prezgodnjemu sušenju, gnitju, ... in c) promocija in dodatno označevanje živil pred iztekom datumov »uporabno (najmanj) do« in »porabiti do«. 5. Restavracije in gostinske dejavnosti <ol style="list-style-type: none"> a) razvijati in razširjati izobraževalna in usmerjevalna gradiva za podjetja, b) organizirati, omogočati in tudi izvajati aktivnosti in akcij v gostinskih obratih tipa/vrste: »vzemite vse, kar lahko pojedete - vendar ne pozabite jesti vse, kar vzamete«; c) vpeljati možnost in organizirati delovni proces ter seznaniti stranke z možnostjo, da jim gostinski obrat na njihovo zahtevo omogoča, da ostanke obrokov odnesejo s sabo domov in d) seznaniti neposredno okolico gostinskega obrata ali lokalno skupnost, da določen gostinski obrat (izvajalci gostinske dejavnosti) ponuja ljudem v stiski neporabljeno kakovostno hrano (obroke, ki so ostali). 6. Gospodinjstva <ol style="list-style-type: none"> a) vplivati na spremembo vedenja posameznika in skupnosti z vpeljavo ukrepov na ravni posameznika (državljana), ki lahko, kot končni porabnik, s svojimi vzorci porabe neposredno vplivajo na celotno verigo preskrbe s hrano, b) aktivno sodelovati z nevladnimi organizacijami in z organizacijami za zaščito potrošnikov pri njihovih vlogah pri ozaveščanju potrošnikov o odpadni hrani in njihovih poskusih pri spreminjanju vedenja potrošnikov z zagotavljanjem priporočil in praktičnih nasvetov za zmanjšanje količin odpadne hrane, ki nastane v gospodinjstvu, c) zagotoviti izdelavo in brezplačno distribucijo smernic namenjene potrošnikom glede doslednega označevanja in pravilnega razumevanja označb glede roka uporabnosti na embalaži živil »uporabno najmanj do« in »porabiti do« in d) organizirati dejavnosti na področju izobraževanja namenjene preprečevanju odpadne hrane.
Ukrep št. IV.:	<p>Ponovna uporaba – ukrepi za preprečevanje OEEO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ozaveščanje in informiranje za ponovno uporabo EEO; - spodbujanje servisiranja; - vzpostavitev infrastrukturne mreže zbiranja EEO za ponovno uporabo; - pravna formalna ureditev priprave za ponovno uporabo OEEO; - vzpostavitev načina poročanja, merjenja preprečevanja OEEO.
Ukrep št. V.:	<p>Preprečevanje nekaterih odpadkov iz plastike iz proizvodov za enkratno uporabo in preprečevanje smetenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoved dajanja nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na trg RS (2021) in nadzor nad tem; - zmanjšanje potrošnje plastičnih lončkov za pijačo in plastičnih posod (enoporcijskih, živilo zaužije brez nadaljnje posebne priprave) za živila (obdobje 2022-2026); - doseganje cilja za zmanjšano potrošnjo lahkih plastičnih nosilnih vrečk (2025); - vzpostavitev sistema proizvajalčeve razširjenosti odgovornosti z odgovornostjo proizvajalcev, ki dajejo na trg RS nekatere plastične proizvode za enkratno uporabo ter

	<p>obveznost ozaveščanja o razpoložljivih alternativnih proizvodih za ponovno uporabo in sistemih za ponovno uporabo (2023);</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemska ureditev obveznosti izdelave plastenk na način, da bodo pokrovčki in zamaški vsebnikov za pijače do prostornine 3 litrov na način, da se ob in po uporabi ne odstranijo z vsebnika za pijačo (plastenke pijač, kompozitna ali sestavljena embalaža vsebnika za pijačo; (2024); - minimalni cilj ločenega zbiranja odpadnih plastenk 77 % do leta 2025 in 90 % do leta 2029 ter uvedba kavcijskega sistema; - izvajanje zavez iz Evropskega plastičnega pakta v zvezi s preprečevanjem odpadkov.
Ukrep št. VI.:	<p>Ponovna uporaba- ukrep za preprečevanje nastajanja kosovnih odpadkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza snovnega toka kosovnih odpadkov po posameznih frakcijah; - vzpodbude za ponovno uporabo; - zagotoviti dostop izvajalcu priprave za ponovno uporabo do primernih kosovnih odpadkov v zbirnem centru; - ozaveščanje o ponovni uporabi z izobraževanjem.
Ukrep št. VII.:	<p>Ponovna uporaba – ukrep za preprečevanje tekstilnih odpadkov in odpadnih oblačil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ozaveščanje in promocija za ponovno rabo oblačil; - vzpodbude za dialog o okrepljenem sodelovanju med proizvajalci in uvozniki ter zbiralci rabljenih oblačil; - zagotoviti dostop izvajalcu priprave za ponovno uporabo do primernih tekstilnih odpadkov v zbirnem centru; - ozaveščanje o ponovni uporabi z izobraževanjem šolske mladine in odraslih.
Ukrep št. VIII.:	<p>Preprečevanje odpadkov v javnem sektorju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje nastalih odpadkov; - podaljšana raba izdelkov, ki se uporabljajo v službene namene; - obojestransko tiskanje, oziroma hranjenje dokumentov v elektronski verziji; - trajnostno pohištvo; - zelena javna naročila; - izobraževanje in ozaveščanje zaposlenih za zmanjšanje nastajanja odpadkov pri delu; - ozaveščanje in dajanje pobud za uveljavljanje dobrih praks drugim ministrstvom in javnim službam.